

21 maart 2017
Gen 12, 1-4a; Fil. 4,4-9; Jo. 17, 20-26

De Heer zei tot Abram: 'Trek weg'... 'Ik zal u zegenen, zodat gij een zegen zult zijn. Ik zal zegenen die u zegenen.' ... 'Door u zal zegen komen over alle geslachten op aarde.'

Zegen, dat lijkt mij het sleutelwoord in de eerste lezing. Gisteren mocht ik onze nieuwe novice br. Gabriël zegenen, en werd onze community gezegend met zijn toetreden. Dat was voor hem een zaak van loslaten, maar ook van veel krijgen. Hij kreeg op nieuwe titel het lidmaatschap van onze gemeenschap, en vooral de belofte die Gods roeping inhoudt. En dan kreeg hij ook nog eens een neefje, die straks oom tegen hem zal zeggen.

Gods zegen volgt op gehoorzaamheid, op geloof in Gods belofte. Zegen beperkt zich nooit tot een enkel individu, heeft geen privé-karakter, maar is weldadig voor velen, in het geval van Abraham voor een ontelbare menigte. Genesis verhaalt van een ontmoeting tussen de Heer en Abram, van aanschiyn tot aanschiyn, solus cum solo. Abram staat als een eremiet, een eenzame tegenover God, hij moet alles geven, maar om alles te winnen.

Zijn eenzaamheid mondt uit in gemeenschap, in een menigte die niemand tellen kan, talrijk als de sterren aan de hemel, als de zandkorrels van de woestijn.

De lezing uit de brief aan de Filippenzen heeft een andere dimensie: het is een woord van broeder Paulus aan zijn geliefde broeders. Alles spreekt van verbondenheid en genegenheid, gemeenschap, communio. Hoeveel woorden vindt de apostel niet om zijn broeders toe te spreken, of om over hen te spreken, in enkelvoud en in meervoud: mijn beminde broeders, mijn vreugde, mijn kroon, mijn geliefden, trouwe kameraad, medewerkers, broeders. Allen spoort hij aan tot ongelooflijk veel deugden. Hij lijkt veeleisender dan God de Heer. Die zegt simpelweg dat ene: trek weg, en daarop volgt de zegen. Paulus' vermaningen vergen heel wat meer: standvastigheid, eensgezindheid, behulpzaamheid, en dan nog moeilijker: verheug u altijd, wees vriendelijk, onbezorgd, nooit zonder dankzegging. Wees bedacht op alles wat goed is, en breng het in praktijk. Dit zijn geen aansporingen voor beginnelingen, maar voor wie naar de toppen van de evangelische volmaaktheid klimmen. Paulus spreekt inderdaad als tot 'volmaakten': "Laten wij volmaakten er zo over denken", zegt hij, en hij vraagt zijn vrienden hem na te volgen, zoals hij

vergeet wat achter zich ligt, hunkert naar wat voor hem is, en afstormt op het doel: de prijs van Gods hemelse roeping.

In de eerste lezing hoorden wij God spreken tot Abram, in de tweede de begeesterde apostel tot zijn mede-christenen, in het evangelie bidt Jezus tot zijn Vader. Weer een solus cum Solo, maar weer is de inzet, het beoogde doel : een grote gemeenschap. God beloofde Abram een talrijk nageslacht; Jezus vertrouwt erop dat de Vader ook Hem een menigte volgelingen zal geven, en Hij bidt dat zij verbonden mogen zijn in eenheid en liefde.

Vandaag vieren wij de sterfdag van de heilige Benedictus. Hij is zijn monnikenleven begonnen als Abram, door weg te trekken, en zich af te zonderen van wat hem vertrouwd en dierbaar was. En toen hij zich met die eenzaamheid had verzoend en zij hem zoet geworden was, heeft hij ook haar opgegeven om een school te stichten voor de dienst des Heren. Hij heeft Abraham nagevolgd, maar ook Paulus, door onafgebroken prediking. Zo is hij een leermeester geworden voor de broeders te Subiaco in zijn eerste klooster dat uitgroeide tot een krans van twaalf, in het indrukwekkende cenobium Montecassino, en voor de vele bezoekers en de mensen met wie hij relatie onderhield.

Wij weten dat Benedictus bovenal een man van gebed is geweest. Zo schildert Gregorius hem in het tweede boek der Dialogen, tot in zijn stervensuur: biddend geeft hij zijn ziel aan zijn Schepper terug.

Met zijn Regel heeft Benedictus het monnikenleven een structuur gegeven, de broeders tot gemeenschap gemaakt, door zijn gebed heeft hij daaraan bezieling geschonken. Een benedictijnse abdij koestert zich in de zegen van de Allerhoogste, de monniken leven er onder Gods oog, in zijn dienst, op weg naar het hemels vaderland.

Wij staan voor een dubbele opdracht: door de regel te respecteren en na te volgen houden wij ons huis in stand; door Benedictus na te volgen in zijn voortdurend gebed is het niet enkel een stenen gebouw, maar is het vervuld van de lofzang Gods en draagt het de vrucht van zijn vrede. Het is een wondermooie en steeds actuele roeping, dit spoor van Vader Benedictus door te trekken. Onze wereld heeft er nood aan, zoals iedere voorafgegane tijd er behoefte aan heeft gehad. Moge de Heer ons geloof, vertrouwen en volharding geven in onze roeping. Wij weten ons nog beginnelingen, geen volmaakten. Maar de zegen van de Heer moge ons leiden op onze weg naar het einddoel.